

„A Voice nem volt megvásárolható”

Tricia Romanóval Köves Gábor beszélgetett a Village Voice történetéről

INTERJÚ - LXVIII. évfolyam, 17. szám, 2024. április 26.

A *Village Voice* helyi lapnak indult, egy jól behatárolható New York-i környék, az 14. utca alatt elterülő Greenwich Village, a manhattani bohém művésznegyed liberális hangvételű hetilapjaként kezdte meg működését az ötvenes években, hogy aztán a legnagyobb hatású alternatív lappá nője ki magát. Jó harminc éven át nem is volt párja az amerikai lappiacon, végül nem a nyomtatott vetélytársak, hanem az internet végezte ki: a nyomtatott hetilap 2017-ben jelent meg utoljára, a magazin maradványai online még ma is fellelhetők.

Fénykorában a *Voice* sikerrel vette fel a harcot a városvezetéssel, ha egy-egy ügy úgy kívánta, ha pedig támogattak egy politikust, azt nyíltan tették, de nem kíméltek senkit, a saját tulajdonosukat sem, ha tisztességtelennek találták az illetőt. Náluk dolgozott Amerika legelső (egyések szerint második) rockkritikusa, színikritikusuk ellátott az Off-Broadwayen túlra, egészen az Off-Off-Broadwayig is, és a filmkritikusuk volt az első, aki komolyan vette Andy Warhol mozgóképes munkásságát. Minden, ami underground volt és alternatívnak számított, az megjelent náluk, e téren köröket vertek a *New York Times*-ra. Ott voltak a graffiti, a breakdance, a rap és a hip-hop születésénél, és minden klubban, ami számított.

A Stonewall elleni razziát a négyajtányira lévő szerkesztőség ablakaiból nézték, és persze tudósítottak róla, a melegek és a feketék jogai éppoly szenvedélyesen foglalkoztatták a lapot, mint például a feminizmus. Végigkövették a New York-i AIDS-krízist, nekimentek a város legrosszabb bíróinak és legzsarnokibb főbélőinek, és már a hetvenes években magukra haragították Donald Trumpot. Az apróhirdetéseik New York-szerte híresek voltak, itt keresett dobost a Blondie és Bruce Springsteen is.

Tricia Romano nyolc évet dolgozott a lapnál, nemrég megjelent könyvében 600 oldalon át beszélteti a dicső múlt szereplőit, egykori szerzőket, szerkesztőket, laptulajdonosokat, apróhirdetés-feladókat. „A *New York Times*-nál hátba szúrták az embert, de a *Voice*-nál nem, ott szemből a mellkasodba kaptad” - meséli egy volt főszerkesztő, érzékeltetve a szerkesztőségi viszonyokat. Romano könyve oral history formájában megy végig a nyomtatott hetilap hat évtizedén, és már a címében jelzi, miben is állt a *Voice* varázsa. *The Freaks Came Out to Write* - vagyis a torzszülöttek előbújtak és írni kezdtek.